ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Čj. UOOU-01895/18-25

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád rozhodla dne 21. září 2018 podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozklad obviněné, společnosti se sídlem proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-01895/18-16 ze dne 30. května 2018, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Podkladem správního řízení pro podezření ze spáchání přestupků podle § 45 odst. 1 písm. e), g) a h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů proti obviněné, společnosti se sídlem

(dále jen "obviněná"), byl materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u obviněné inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") PhDr. Petrem Krejčím, která byla ukončena protokolem o kontrole čj. UOOU-04102/17-16 ze dne 12. října 2017, a to včetně materiálů týkajících se vypořádaní námitek ukončeného přípisem předsedkyně Úřadu čj. UOOU-04102/17-20 ze dne 23. listopadu 2017.

Na základě provedeného dokazování Úřad dospěl k závěru, že obviněná spáchala především přestupek podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovávala osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů. Tohoto se jako správce osobních údajů dopustila tím, že nejméně od dubna 2017 do zahájení předmětného řízení (oznámení o zahájení řízení bylo obviněné doručeno dne 26. března 2018) zpracovávala za účelem nabídky služeb osobní údaje svých případných zákazníků, a to blíže neurčeného počtu v rozsahu jméno, příjmení a telefonní číslo. Uvedené osobní údaje byly získány od skutečných zákazníků, kteří v dokumentu nazvaném uváděli kontakty na potenciální zákazníky obviněné. Tím obviněná porušila povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě § 5 odst. 2 písm. a) až g) zákona č. 101/2000 Sb.

Zároveň obviněná, jak také shledal správní orgán prvního stupně, spáchala přestupek podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijala nebo neprovedla opatření pro zajištění bezpečnosti zpracovávání osobních údajů, kterého se jako správce osobních údajů dopustila tím, že nejméně od 28. června 2017, tj. ode dne ústního jednání a místního šetření konaného u obviněné v rámci výše připomenuté kontroly, do zahájení předmětného řízení uchovávala dokumenty obsahující osobní údaje svých zákazníků v neuzamykatelných skříních v kanceláři, čímž porušila povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení, či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Stejně tak obviněná, jak shledal správní orgán prvního stupně, spáchala přestupek podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. i tím, že nejméně od 7. června 2017 do zahájení předmětného řízení nezajistila, aby v informačním systému k automatizovanému zpracování osobních údajů zákazníků, byly pořizovány elektronické záznamy o důvodu přistoupení konkrétního uživatele, čímž porušila povinnost stanovenou v § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce v oblasti automatizovaného zpracování osobních údajů pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány.

Za spáchání těchto přestupků byla obviněné rozhodnutím Úřadu čj. UOOU-01895/18-16 ze dne 30. května 2018 (dále jen "rozhodnutí") uložena pokuta ve výši 30.000 Kč.

Z druhé strany ale správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že v rámci předmětného řízení nebylo možno obviněné prokázat porušení povinností dle § 12 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a tedy spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. g) zákona č. 101/2000 Sb. Proto bylo rozhodnutím řízení v tomto rozsahu zastaveno.

Vůči rozhodnutí se obviněná ohradila včas podaným rozkladem. V něm navrhuje rozhodnutí v částech, jimiž je vyslovena vina za přestupky podle § 45 odst. 1 písm. e) a h) zákona č. 101/2000 Sb. a v této souvislosti uložena pokuta, zrušit, jelikož, podle názoru obviněné, k předmětnému porušení zákona č. 101/2000 Sb. nedošlo.

Ohledně porušení § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. obviněná uvedla, že klienti byli při vyplňování příslušných formulářů poučeni, aby uváděli pouze kontaktní údaje osob, které s tím vyslovily souhlas. Obviněná tedy byla v legitimním očekávání, že je podmínka souhlasu splněna. Takto získaný údaj byl použitý pouze jednou, a tudíž míra společenské nebezpečnosti jednání je nicotná. Obviněná pak nevytvářela žádné databáze, ani nerozesílala hromadná sdělení apod. I kdyby tedy, podle názoru obviněné, byl formálně porušen zákon, nebyl by naplněn materiální znak přestupku, jímž se rozumí společenská škodlivost jednání. Správní orgán prvního stupně ale zjištění a zhodnocení charakteru a stupně společenské škodlivosti za přestupek neprovedl.

Ohledně porušení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. obviněná uvedla, že při řešení fyzického zabezpečení bylo zvoleno omezení přístupů do kanceláře, kde jsou osobní údaje uloženy, přičemž kancelář využívá pouze jedna osoba. Závěr správního orgánu prvního stupně, podle něhož při nepozornosti jednatele při návštěvě v kanceláři mohou být osobní údaje dosažitelné pro jiné osoby tudíž je čistě teoretický a velmi vzdálený realitě. Navíc předmětné šanony jsou označeny tak, že není zřejmé, co je jejich obsahem, tedy i to, zda

obsahují osobní údaje. Zákon pak žádný konkrétní způsob zabezpečení nestanoví, ten záleží na správci. Vzhledem k tomu, že nedošlo k žádnému bezpečnostnímu incidentu, není možné prohlásit předmětný způsob zabezpečení za nedostatečný.

Ohledně porušení § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. obviněná uvedla, že funkčnost interního systému byla názorně předvedena v rámci kontroly a následně byly vyžádány i printscreeny, které obviněná považovala za dostatečné a je ochotna předložit printscreeny, které prokazují další funkcionality systému k datu kontroly. V tomto smyslu následně probíhala další komunikace mezi obviněnou a správním orgánem prvního stupně, nicméně na výzvu k zaslání příslušných elektronických záznamů odeslanou pod čj. UOOU-01895/18-20 ze dne 26. června 2018 obviněná nereagovala.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání a v této souvislosti se zabýval především argumentací obviněné.

Ohledně argumentace obviněné týkající se neposouzení společenské škodlivosti jednání pak odkazuje na rozsudek Nejvyššího správní soudu čj. 1 Afs 14/2011 – 62 ze dne 30. března 2011, podle něhož: "I přesto, že jsou správní orgány povinny konkrétní společenskou nebezpečnost deliktu zkoumat, není zpravidla nutno, aby se jí explicitně zabývaly i při odůvodňování svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že materiální stránka správního deliktu je dána již naplněním skutkové podstaty deliktu. Až ve chvíli, kdy je z okolností případů jasné, že existují takové výjimečné skutečnosti, jejichž nezohlednění by vedlo k výsledku zjevně rozporného s účelem a funkcí správního trestání (tedy ve chvíli, kdy konkrétní společenská nebezpečnost nedosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti), musí se intenzitou konkrétní společenské nebezpečnosti zabývat i v odůvodnění". V tomto případě ovšem, jak shledal odvolací orgán, byla materiální stránka přestupku neboli společenská škodlivost jednání naplněna již tím, že byly bez řádného právního titulu zpracovány údaje fyzických osob uvedené v dokumentu nazvaném přičemž obviněná toto činila systematicky po dobu blížící se jednomu roku, resp. nejméně od dubna 2017 do března 2018. Nadto, jak lze vyvozovat ze zaměření aktivit obviněné, mělo se jednat o osobní údaje seniorů, tedy z obecného pohledu relativně zranitelnější skupiny občanů. Absenci právních titulů, které je nadto povinna doložit právě obviněná pak nelze zhojovat prostřednictvím legitimních očekávání. Stejně tak není důvodem pro vyslovení závěru o absenci materiálního znaku přestupku ani skutečnost, že předmětné osobní údaje byly následně používány pouze jednou. Nicméně tato okolnost byla odpovídajícím způsobem zohledněna při výměře pokuty při samé spodní hranici, přičemž, jak je třeba zvláště podotknout, tato mohla dosáhnout výše až 5.000.000 Kč.

Co se týče porušení § 13 zákona č. 101/2000 Sb. a spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., nutno předeslat, že předmětné jednání bylo správně kvalifikováno jako méně závažné, tedy jako absorbované spácháním přestupku dle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

V souvislosti s vlastním indikovaným porušením § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. pak je primárně zjevné, že žádný soubor konkrétních opatření posledně připomenutým ustanovením opravdu předepsán není. Nicméně volné uložení spisových materiálů bez speciálního zabezpečení v kancelářské místnosti je třeba chápat jako zjevný nedostatek. Přístup do předmětných prostor ze strany třetích osob totiž evidentně nelze v praxi a priori vyloučit. Z tohoto pohledu tudíž uchovávání dokumentace pod uzamčením podstatným

způsobem snižuje riziko neoprávněného přístupu, resp. představuje další významnou překážku zabraňující neoprávněným přístupům, navíc zjevně účinnější než obviněnou připomínaná absence označení obsahu. Smyslem předmětných opatření pak je předejít předmětným incidentům, a proto je irelevantní, že k takovéto události dosud nedošlo.

K argumentaci obviněné týkající se porušení § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., resp. printscreenů informačního systému doložených během kontroly u obviněné je třeba především uvést, že již v protokolu o kontrole čj. UOOU-04102/17-16 ze dne 12. října 2017 byla obviněná upozorněna, že pořízené elektronické záznamy neumožňují určit a ověřit, z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány a bylo konstatováno porušení § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. Dále obviněná doložila jako přílohu k podanému rozkladu printscreeny z této databáze,

Na žádost správního orgánu prvního stupně, aby byly tyto elektronické záznamy zaslány, pak obviněná, jak již bylo uvedeno výše, nereagovala.

Dále odvolací orgán celý případ posoudil i z hlediska nové právní úpravy obsažené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), nicméně tato nemá na věc žádný vliv.

Argumentaci obviněné proto odvolací orgán odmítl. Zároveň po celkovém přezkoumání konstatuje, že nebyl v žádném ohledu shledán důvod způsobující nezákonnost rozhodnutí, zejména uloženou pokutu má za přiměřenou a neshledal ani žádná pochybení v postupu správního orgánu prvního stupně. Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 21. září 2018

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r. předsedkyně

Za správnost vyhotovení: